

saadant Institut vilde kunne udholde en Concurrence med en lærd Skole; jeg for mit Vedkommende troer aldeles ikke, at saadanne private Skoler vilde kunne bestaae, saalange der fra Statens Skoler udsælges Dannelse og Kundskab langt under den egentlige Productionsværdi. Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Narhuus Amt 1ste Valgfreds (Winther) bemærkede, at mit Endringsforslag rimeligviis maatte forstaaes saaledes, at Randers Commune, i Tilfælde af, at den paatog sig Opførelse af den nye Skolebygning, ogsaa maatte kunne disponere over de Midler, som tilveiebringes ved Salg af den ældre, da forekommer det mig, at dette fremgaaer ganske klart af Ordene i selve Endringsforslaget.

Kirke- og Underviisningsministeren: Da den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amts 4de Valgfreds (Grundtvig), som jo tværtroet ikke er saa bange for Digressioner, erklærede, at han selv fandt, at man var kommen temmelig langt bort fra Discussionens egentlige Gjenstand, saa skal jeg ikke videre gaae ind paa de Bemærkninger, som ere fremkomne saavel fra ham som fra andre ærede Talere, men indskrænke mig til en Bemærkning med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, og navnlig med Hensyn til den egentlige tvivlsomme Skikkelse, som det har faaet ved det Forslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Randers Amts 2den Valgfreds (Estrup), som jeg troer egentlig er det, hvorom der nu kun kan være Tale, efterdi Udvalget har sluttet sig til det. Man kan have saa mange forskellige Meninger angaaende Universitetets Betydning og Stilling og de Feil og Mangler, som ere forbundne dermed, som man vil, man kan sætte Universitetet og det derigjennem vundne Udbytte saa lavt, som man vil, men jeg tilstaaer, at jeg kan ikke forstaae, hvor-

ledes man kan sætte alt Dette i nogen som helst Forbindelse med det foreliggende Spørgsmaal. Jeg kan ikke indsee, at der afhjælpes blot en eneste af de Mangler, man besværer sig over, derved, at man lader Skoledisciplinene i Randers vedblive at vandre hen i en mørk og usund Skolestue. Dersom jeg kunde indsee, at man herved kunde opnaae nogen Forbedring, i den nævnte Henseende, saa var det en anden Sag. Det er jo ganske klart, at det, hvorom Spørgsmaalet dreier sig, er om at faae den daarlige og uheldige Skolebygning ombyttet med en bedre; men der er jo aldeles ikke Tale om at nedlægge Skolen; dersom man ikke gaaer ind paa dette Forslag, vil Skolen dog vedblive at bestaae, men under meget uheldige Betingelser for Børnens og Lærernes Velvære i det Hele, og det er qaabebart, at der forøvrigt ikke ved Forslagets Forfastelse opnaaes nogen som helst Skygge af Forbedring eller Reform i nogen Retning. Det Eneste, man skulde kunne opnaae, maatte da allsaa være det, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) har fremhævet, at man vilde kunne sige: vi kunne være sikke paa, at den bliver nedlagt; men det forekommer mig, at man i Virkeligheden ikke engang er mere sikker derpaa i det ene Tilfælde end i det andet. Jeg kan ikke erkende — og jeg troer virkelig heller ikke, det kan holde stik —, at den Omstændighed, at Communen selv har befestet Opførelsen af Skolen og betinget sig den i Tilfælde af, at den skulde ophøre at bestaae som Statsanstalt, paa nogen mulig Maade kunde — naar man forøvrigt i en senere Tid vilde ophæve Skolen som Statsanstalt — være til Hinder for, at man overdrog den til Communen; jeg troer tværtroet, at den Omstændighed vil være en Lettelse i saa Henseende.